Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Judecător I.Barbacaru)
Dosarul nr. 3a-330/26
2-24011502-02-3a-20022026

D E C I Z I E

27 mai 2026 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorilor Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia
Grefier Jumiga Tamara

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de SRL ”Colina Viilor” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 2 decembrie 2025, în cauza de contencios administrativ intentată de SRL „Colina Viilor” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat,

A C O N S T A T A T:

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 29 ianuarie 2024, SRL „Colina Viilor” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, solicitînd :

- *anularea ordinului nr. 275 din 22 decembrie 2022;*

- *obligarea Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, să emită actul administrativ individual favorabil privind acordarea SRL „Colina Viilor” a subvențiilor solicitate.*

În motivarea acțiunii a invocat reclamanta a invocat că a depus o cerere de beneficiere a subvențiilor privind investițiile în instalarea sistemului modem de suporturi la o suprafață de 9,06 ha de plantații viticole în sumă de 407 691 lei (Măsura 1.2 - S Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole), înregistrată sub nr. 1.2- S/2208CH2945.

Menționează reclamantul că a anexat toate documentele conform Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat de hotărârea Guvernului nr. 455/2017, însă prin ordinul nr. 275 din 22 decembrie 2022 i s-a refuzat în acordarea subvențiilor.

Indică reclamantul că nu au fost înștiințați despre acest ordin până la 17 octombrie 2023 inclusiv. A parvenit cu un răspuns, precum că termenul pentru calcularea pretenției începe din ziua familiarizării de către reclamant cu acest ordin, cu alte cuvinte, a respectat termenul de atac.

Respectiv, la 8 noiembrie 2023 a înaintat o pretenție prealabilă sub nr. 51, însă prin Decizia din 26.12.2023 pretenția a fost respinsă.

Consideră această decizie ilegală și neconformă materialelor dosarului: Substituirea sistemului pentru fixarea ancorelor, cât și materialelor folosite (cîrlige) au fost confirmate de proiectant prin doua notificări la proiect, și care au fost prezentate grupului de lucru.

Relevă că ancorele au fost procurate mai devreme, circumstanță dovedită prin atașarea la dosar a facturii din anul 2016, astfel încât reclamantul a preconizat plantarea din timp, iar ancorele au fost procurate cu rezervă, deoarece prețul era accesibil. Ancorele sunt noi - depozitate sub șură.

Notează că în Regulament nu este stipulat faptul, ca produsele urmează să fie achiziționate în anul de montare. Important este să fie noi, însă grupul de lucru nu a depus mult efort clarifice acest aspect.

Declară reclamantul că, tutorii individuali (țăruși metalici) nu fac parte din sistemul de suport în plantațiile vitivinicole, ci se instalează doar temporar, pentru 2-3 ani, la formarea butucului de viță-de-vie și apoi se înlătură. Deci, sistemul de suport pentru plantațiile viticole include: ancore (pari de lemn marginali), pari din aliaj metalic (intermediari), sîrma și sistemul pentru fixarea ancorelor. Solicită admiterea acțiunii.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 2 decembrie 2025, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către SRL „Colina Viilor" împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu privire la anularea actului administrativ - Ordinul nr. 275 din 22 decembrie 2022, precum și decizia nr. 21-02/4022 din 26 decembrie 2023 adoptată în procedura prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 decembrie 2025, prin intermediul poștei terestre, SRL „Colina Viilor" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 2 decembrie 2025.

Iar, la 4 martie 2026, SRL „Colina Viilor" a prezentat apelul desfășurat.

În motivarea apelului, apelanta SRL „Colina Viilor" a contestat legalitatea hotărârii primei instanțe, solicitând anularea acesteia ca fiind netemeinică și emiterea unei soluții favorabile privind acordarea subvenției solicitate de la AIPA în cadrul Măsurii 1.2-S/2208CH2945.

Apelanta a susținut că a înființat în anii 2021-2022 o plantație viticolă cu soiul Saperavi pe o suprafață de 9,06 ha și a solicitat acordarea unui sprijin financiar în valoare de 407 691 lei pentru instalarea unui sistem modern de susținere a viței-de-vie. Cererea de subvenționare a fost respinsă prin ordinul AIPA nr. 275 din 22 decembrie 2022, însă, potrivit apelantei, motivele invocate de autoritatea administrativă sunt neîntemeiate și contrazise de probele prezentate.

Referitor la motivul privind fixarea necorespunzătoare a ancorelor suporturilor de margine, apelanta a indicat că utilizarea ancorei montate pe stâlpii de margine a fost efectuată cu acordul proiectantului, conform permisului nr. 7 din 7 decembrie 2012, aceasta reprezentând o alternativă tehnică funcțională la sistemul clasic format din cablu și element de blocare. A menționat că soluția aplicată asigură stabilitatea sistemului de susținere, fapt confirmat de starea tehnică bună a plantației după mai mulți ani de exploatare. Apelantul a explicat că această soluție a fost aleasă inclusiv din motive de securitate, întrucât anterior elementele metalice ale sistemului tradițional au fost sustrase, ceea ce a cauzat deteriorarea sistemului de suport.

Cu privire la motivul referitor la lipsa documentelor privind unele produse, apelantul a susținut că această constatare este eronată, prezentând documente care confirmă achiziționarea ancorelor de la SRL „AMPELOS-PLUS" în baza a patru facturi fiscale și existența actelor de instalare a acestora. Potrivit apelantului, au fost instalate în total 9805 ancore, inclusiv în

plantația viticolă pentru care a fost solicitată subvenția, iar faptul că acestea au fost procurate anterior plantării nu poate constitui motiv de respingere, întrucât achiziția anticipată a fost determinată de planificarea investiției și de condițiile favorabile de procurare.

În ceea ce privește motivul privind utilizarea suporturilor metalice folosite, apelantul a arătat că acestea nu au fost achiziționate ca bunuri second-hand, ci au fost utilizate din stocul propriu existent, format în urma unor achiziții anterioare de material metalic. A fost invocat faptul că interdicțiile prevăzute de art. 26 din Legea nr. 276/2016 și pct. 10 din hotărârea Guvernului nr. 485/2017 vizează achiziționarea bunurilor folosite, nu utilizarea bunurilor proprii existente în patrimoniul solicitantului.

SRL „Colina Viilor" a argumentat că interpretarea aplicată de AIPA extinde nejustificat prevederile legale, deoarece legislația nu interzice utilizarea bunurilor proprii anterior dobândite. În subsidiar, acesta a solicitat ca, în cazul în care anumite cheltuieli aferente suporturilor ar fi considerate neeligibile, subvenția să fie acordată proporțional, cu excluderea doar a valorii acestor elemente, care reprezintă aproximativ 8% din costul total al sistemului de susținere.

Totodată, apelanta a invocat lipsa unei motivări suficiente a Ordinului AIPA nr. 275 din 22.12.2022, susținând că refuzul de acordare a subvenției nu a fost justificat corespunzător și nu a ținut cont de documentele prezentate.

În final, apelanta a solicitat instanței de apel să țină cont de situația financiară dificilă a întreprinderii, determinată de efectele pandemiei COVID-19, războiului din regiune și seceta, factori care au afectat comercializarea producției viticole și veniturile societății.

Prin urmare, apelanta a solicitat admiterea apelului, anularea hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 2 decembrie 2025 ca fiind netemeinică și examinarea cauzei cu respectarea prevederilor legale privind acordarea subvenției solicitate.

Prin suplimentul la cererea de apel, apelanta SRL „Colina Viilor" a susținut că instanța de fond nu a examinat corespunzător probele prezentate și nu a dat o apreciere argumentelor sale privind legalitatea solicitării subvenției.

Apelanta a menționat că a prezentat documente justificative privind modificările aduse sistemului de susținere a plantației viticole, inclusiv permisele proiectantului pentru soluțiile tehnice aplicate. De asemenea, a prezentat documentele privind evidența circulației ancorelor și a suporturilor metalice pentru perioada 2015-2021, prin care, în opinia sa, a demonstrat proveniența și utilizarea legală a acestora.

Referitor la ancore, apelanta a reiterat că acestea au fost procurate anterior și au fost suficiente pentru instalarea sistemului de susținere pe suprafața de 9,06 ha, rămânând inclusiv un surplus de 14 bucăți. În opinia sa, faptul că acestea au fost achiziționate înainte de plantare nu poate constitui motiv de respingere a cererii de subvenționare.

Cu privire la suporturile metalice, apelanta a notat că acestea au fost utilizate din stocul propriu, provenind din demontarea unor plantații viticole anterioare și depozitarea ulterioară în patrimoniul societății. Acesta a susținut că prevederile art. 26 lit. b) din Legea nr. 276/2016 și pct. 10 din hotărârea Guvernului nr. 455/2017 interzic achiziționarea bunurilor folosite, dar nu interzic utilizarea bunurilor proprii deja existente.

Apelanta a argumentat că instanța de fond nu a analizat interpretarea acestor norme și nu a examinat posibilitatea acordării subvenției proporțional, cu excluderea eventualelor cheltuieli neeligibile aferente doar componentelor reutilizate.

Totodată, apelanta a invocat faptul că hotărârea instanței de fond nu conține o analiză efectivă a argumentelor sale, ci reproduce în esență motivele indicate în ordinul AIPA nr. 275 din 22 decembrie 2022, fără o apreciere proprie a probelor administrate.

În final, apelantul a solicitat anularea hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 2 decembrie 2025 ca fiind nefondată, invocând situația financiară dificilă a societății determinată de efectele pandemiei COVID-19, războiului și secetei prelungite, precum și lipsa unor datorii istorice față de bugetul public.

Poziția intimatului pe marginea apelului

Partea intimată a fost notificată despre posibilitatea depunerii referinței cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază opinia, precum și probele invocate în susținerea acesteia. Cu toate acestea, intimata nu a exercitat dreptul de a se expune asupra cererii de apel printr-o referință.

Admisibilitatea apelului:

Conform fișei de repartizare a dosarului, la 20 februarie 2026, prin intermediul PIGD, cauza civilă în contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Bagrin Lucia.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat public la 2 decembrie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 30 decembrie 2025, prin intermediul poștei terestre (f. d. 29-70). Astfel, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la 12 februarie 2026, fiind depus supliment apelului a fost depusă la 9 martie 2026, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

Argumentele părților în cadrul judecării apelului:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantei SRL „Colina Viilor”, Cristev Simion a susținut apelul în sensul declarat.

Reprezentantul intimatei Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nu s-au prezentat, procedura de citare a fost respectată. Astfel, Colegiul judiciar consideră necesar de a examina cauza în lipsa părților care nu s-au prezentat.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile reprezentantului apelantului, analizând normele procesuale şi starea de fapt constatată în privința cererii de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ

În conformitate cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Se reține, că prin acțiunea depusă, SRL „Colina Viilor" a revendicat apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ.

În acord cu dispozițiile art. 39 din Codul administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

În conformitate cu art. 189 din Codul administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În temeiul art. 10 din Codul administrativ, (1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 din Codul administrativ, (1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

În conformitate cu art. 19 din Codul administrativ, Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Potrivit art. 162 din Codul administrativ, (1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

În conformitate cu art. 208 din Codul administrativ, (1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, urmează că, pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, intimatul/reclamant a respectat procedura prealabilă.

În temeiul dispozițiilor art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de SRL „Colina Viilor", a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

Cu referire la fondul acțiunii:

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (HirroBalani v. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Colegiul judiciar menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Completul judiciar reține că, la 4 august 2022, SRL „Colina Viilor” a depus la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Secția Teritorială Cahul, cererea de acordare a sprijinului financiar în cadrul Submăsurii 1.2.S „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole”, solicitând subvenționarea investiției constând în instalarea sistemului de suport în plantația viticolă tânără cu suprafața de 9,0598 ha.

Din actul de inspecție nr. 282/IS/2022 din 16 decembrie 2022, întocmit de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Colegiul judiciar constată că, în urma verificărilor efectuate la fața locului, grupul de lucru a reținut că, potrivit proiectului investițional, societatea urma să instaleze un sistem de suport mixt (vertical), compus din pari marginali din lemn, pari intermediari din aliaj metalic, trei nivele de sârmă zincată, dintre care două sârme duble, tutori individuali (țăruși metalici), ancore și sistem de fixare a ancorelor de 1-4 m (cablu și fixator).

În urma inspecției, grupul de lucru a constatat că sistemul pentru fixarea ancorelor (cablu și fixator) nu era instalat, iar la dosarul de subvenționare nu erau anexate acte justificative care să confirme procurarea acestuia, împrejurare apreciată drept abatere de la proiectul investițional. Se reține că, ulterior notificării reprezentantului societății, acesta a prezentat acordul proiectantului privind substituirea sistemului de fixare a ancorelor cu cârlige din sârmă zincată cu diametrul de 2,5 mm. Totodată, grupul de lucru a constatat că, în fapt, la fața locului erau instalate cârlige din oțel rotund cu diametrul de 5,5 mm.

De asemenea, Colegiul specializat reține că, potrivit actului de inspecție, grupul de lucru a constatat că tutorii individuali (țărușii metalici) utilizați în cadrul sistemului de suport nu erau noi, iar reprezentantul societății ar fi declarat că aceștia au fost demontați de la un alt sistem de suport și reutilizați în plantația verificată. În acest context, grupul de lucru a apreciat că sunt incidente prevederile subpct. 2) pct. 10 din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, potrivit cărora bunurile second-hand nu sunt eligibile pentru subvenționare, concluzionând că sistemul de suport nu întrunește condițiile de eligibilitate. Totodată, s-a consemnat lipsa documentelor primare contabile care să confirme procurarea tutorilor individuali.

Colegiul judiciar mai remarcă că grupul de lucru a constatat lipsa documentelor justificative privind procurarea ancorelor (669 bucăți) și a tutorilor individuali (32.969 bucăți), prevăzuți de proiectul de înființare a plantației viticole. În acest sens, prin notificarea din 5 decembrie 2022, societății i s-a solicitat prezentarea dovezilor privind procurarea tuturor elementelor sistemului de suport prevăzute în proiect. În răspuns, societatea a prezentat factura fiscală nr. JV2606927 din 12 februarie 2016, prin care se confirma doar procurarea ancorelor, grupul de lucru apreciind că neconformitățile constatate nu au fost înlăturate.

În baza acestor constatări, grupul de lucru a concluzionat că sistemul de suport a fost instalat cu abateri de la proiect și că o parte din elementele acestuia erau uzate, aspecte considerate contrare prevederilor Regulamentului, motiv pentru care s-a propus necalcularea sprijinului financiar din partea statului. În consecință, în temeiul pct. 146 din Regulament, dosarul de subvenționare nr. 1.2-S/2208CH2945, depus de SRL „Colina Viilor”, a fost declarat neeligibil.

Instanța de apel constată că, în baza celor consemnate în actul de inspecție, prin Ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 275 din 22 decembrie 2022, emis în temeiul pct. 122, 122[1] și 146 din Regulamentul aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 455/2017, a fost respinsă cererea de acordare a subvenției nr. 1.2-S/2208CH2945 depusă de SRL „Colina Viilor”.

Totodată, Colegiul judiciar reține că, la 8 noiembrie 2023, societatea a formulat cerere prealabilă adresată Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin care a solicitat admiterea cererii de acordare a subvenției și și-a exprimat dezacordul față de constatările grupului de lucru.

Din materialele cauzei rezultă că, prin Decizia nr. 2004 din 17 noiembrie 2023, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată, reținând, în esență, că verificările efectuate au confirmat lipsa sistemului de fixare a ancorelor prevăzut în proiect, inexistența documentelor justificative privind achiziționarea acestuia, precum și utilizarea unor tutori individuali care nu erau noi, cu încălcarea pct. 10 subpct. 2 din Regulament. Agenția a apreciat că, în conformitate cu pct. 146 din Regulament, iregularitățile constatate fac imposibilă admiterea cererii de acordare a subvenției.

Ulterior, prin Decizia Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 21-02/4022 din 26 decembrie 2023, cererea prealabilă depusă de SRL „Colina Viilor”, prin care s-a contestat Ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 275 din 22 decembrie 2022 privind respingerea cererii de subvenționare nr. 1.2-S/2208CH2945, a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind menținute constatările și concluziile autorității administrative.

Completul judiciar reține că raporturile juridice deduse judecății sunt guvernate de prevederile Legii nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, în redacția în vigoare la data depunerii cererii de subvenționare și a emiterii actelor administrative contestate, precum și de Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017.

Astfel, potrivit art. 15 din Legea nr. 276/2016, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură este autoritatea administrativă abilitată să gestioneze resursele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, având, între altele, competența de a examina cererile de acordare a subvențiilor și eligibilitatea solicitanților, de a efectua verificări la fața locului asupra investițiilor realizate și de a autoriza plata sprijinului financiar numai în măsura în care sunt întrunite condițiile prevăzute de lege.

Totodată, art. 17 din aceeași lege stabilește că printre prioritățile finanțate din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural se regăsește stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole, măsură în cadrul căreia intimata a solicitat acordarea sprijinului financiar.

Completul judiciar precizează că, potrivit art. 24 din Legea nr. 276/2016, beneficiarii subvențiilor trebuie să demonstreze îndeplinirea cumulativă a criteriilor generale de eligibilitate, inclusiv efectuarea investiției eligibile, procurarea bunurilor ce constituie obiectul investiției de la furnizori și distribuitori, deținerea actelor confirmative privind realizarea investiției și dovedirea acesteia prin documente justificative.

În același timp, art. 25 din lege instituie criterii speciale pentru înființarea plantațiilor viticole, între care realizarea investiției în baza unui proiect, iar art. 26 exclude în mod expres din categoria investițiilor eligibile bunurile achiziționate second-hand.

De asemenea, în conformitate cu art. 31 din lege, responsabilitatea respectării criteriilor de eligibilitate și a tuturor obligațiilor aferente revine solicitantului subvenției, iar Agenția este în drept să efectueze verificări la fața locului și să solicite documente suplimentare necesare stabilirii eligibilității investiției.

În același sens, pct. 7 din Regulamentul aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 455/2017 prevede că sunt pasibili de subvenționare doar producătorii agricoli care au realizat investiția

eligibilă și care dovedesc prin acte confirmative procurarea bunurilor ce formează obiectul investiției, achitarea integrală a acestora și respectarea tuturor condițiilor de eligibilitate stabilite de cadrul normativ.

Raportând cadrul normativ menționat la circumstanțele cauzei, Colegiul judiciar constată că investiția realizată de apelantă a fost supusă verificării de către grupul de lucru al Agenției, fiind întocmit actul de inspecție nr. 282/IS/2022 din 16 decembrie 2022, în care au fost consemnate mai multe neconformități apreciate de autoritatea administrativă ca fiind relevante pentru stabilirea eligibilității investiției.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că proiectul investițional prevedea instalarea unui sistem mixt de suport, compus din pari marginali din lemn, pari intermediari metalici, trei nivele de sârmă zincată, tutori individuali, ancore și sistem de fixare a ancorelor (cablu și fixator). În urma verificării la fața locului, grupul de lucru a constatat lipsa sistemului de fixare prevăzut în proiect, precum și inexistența documentelor justificative privind achiziționarea acestuia.

În continuare, Colegiul judiciar reține că, ulterior notificării formulate de Agenție, SRL „Colina Viilor” a prezentat acordul proiectantului prin care se admitea modificarea proiectului prin substituirea sistemului de fixare a ancorelor (cablu și lacăt) cu cârlige și sârmă zincată cu diametrul de 2,5 mm. Cu toate acestea, din constatările consemnate în actul de inspecție rezultă că nici această soluție tehnică nu a fost respectată, întrucât la fața locului au fost identificate cârlige executate din oțel rotund cu diametrul de 5,5 mm, diferite de elementele aprobate prin modificarea proiectului.

În aceste condiții, Colegiul judiciar apreciază că autoritatea administrativă a reținut în mod justificat existența unei abateri de la soluția tehnică prevăzută în proiectul investițional, astfel cum acesta fusese ulterior modificat cu acordul proiectantului.

Totodată, Completul judiciar constată că una dintre neconformitățile esențiale identificate în cadrul verificărilor a vizat utilizarea tutorilor individuali metalici care nu erau noi. Din înscrisurile dosarului și din explicațiile formulate chiar de apelantă rezultă că acești tutori proveneau din plantații viticole înființate în anii 2015-2016 și au fost reutilizați în cadrul plantației pentru care s-a solicitat subvenționarea.

Susținerea SRL „Colina Viilor” potrivit căreia respectivele bunuri nu ar putea fi calificate drept bunuri second-hand întrucât au fost achiziționate inițial ca bunuri noi nu poate fi reținută.

Colegiul judiciar remarcă că interdicția prevăzută de art. 26 din Legea nr. 276/2016 și pct. 10 subpct. 2) din Regulament nu privește exclusiv proveniența inițială a bunului, ci starea acestuia la momentul realizării investiției eligibile. Or, un bun deja utilizat într-o investiție anterioară și ulterior refolosit într-o altă investiție reprezintă, prin natura sa, un bun uzat sau second-hand, indiferent că la momentul primei achiziții acesta fusese nou.

Prin urmare, Completul judiciar apreciază că interpretarea propusă de SRL „Colina Viilor” este incompatibilă cu scopul normei legale, care urmărește ca sprijinul financiar acordat din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural să vizeze investiții noi, realizate prin utilizarea unor bunuri noi, iar nu reutilizarea unor active deja folosite în alte proiecte.

De asemenea, Colegiul specializat reține că Agenția a constatat lipsa documentelor primare contabile care să confirme procurarea tuturor elementelor componente ale sistemului de suport, respectiv a tutorilor individuali și a ancorelor în cantitățile prevăzute de proiect.

În acest scop, prin notificarea din 5 decembrie 2022, SRL „Colina Viilor” i s-a solicitat prezentarea actelor justificative aferente tuturor componentelor sistemului de suport. Deși aceasta a prezentat factura fiscală nr. JV2606927 din 12 februarie 2016, documentul respectiv

confirma exclusiv procurarea ancorelor, fără a acoperi integral neconformitățile constatate și fără a demonstra achiziționarea tuturor elementelor prevăzute în proiectul investițional.

În aceste împrejurări, Colegiul judiciar apreciază că autoritatea administrativă a concluzionat în mod întemeiat că investiția realizată nu întrunea condițiile de eligibilitate prevăzute de cadrul normativ aplicabil, întrucât sistemul de suport a fost executat cu abateri de la proiect, includea elemente reutilizate și nu era susținut integral prin documente justificative privind achiziționarea tuturor bunurilor eligibile.

În consecință, soluția Agenției de declarare a dosarului de subvenționare ca neeligibil și de respingere a cererii de acordare a sprijinului financiar apare ca fiind conformă prevederilor Legii nr. 276/2016 și Regulamentului aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 455/2017.

Colegiul specializat concluzionează că autoritatea administrativă a respectat competența, procedura și condițiile prevăzute de lege pentru emiterea actului administrativ contestat, iar criticile formulate de apelantă nu sunt de natură să răstoarne prezumția de legalitate și temeinicie de care acesta beneficiază.

Totodată, Colegiul specializat reiterează că obligația de motivare a hotărârii judecătorești nu presupune examinarea distinctă a fiecărui argument invocat de părți. Sunt suficiente analiza și soluționarea aspectelor esențiale ale litigiului, astfel cum rezultă atât din Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, cât și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza *Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos* (Hotărârea din 19 aprilie 1994, § 61).

Întrucât instanța de apel constată că actul administrativ contestat este legal și întemeiat, iar motivele de nelegalitate invocate de apelantă nu se confirmă, rezultă că nici pretenția subsecventă privind obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură să emită un act administrativ favorabil de acordare a subvenției nu poate fi admisă, aceasta având un caracter accesoriu față de cererea principală și urmând aceeași soartă juridică.

Colegiul specializat apreciază că argumentele invocate de apelantă în susținerea cererii de apel nu sunt de natură să răstoarne concluziile primei instanțe și nici să demonstreze nelegalitatea actelor administrative contestate.

În urma verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate, prin prisma motivelor de apel și a materialului probator administrat în cauză, instanța constată că prima instanță a stabilit în mod complet și corect circumstanțele de fapt relevante, a apreciat probele în conformitate cu dispozițiile legale incidente și a aplicat în mod corespunzător normele materiale care reglementează condițiile de acordare a sprijinului financiar din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Criticile apelantei referitoare la pretinsa conformitate a investiției cu proiectul aprobat, la caracterul pretins neesențial al abaterilor constatate, precum și la susținerea că tutorii individuali reutilizați nu ar constitui bunuri second-hand, nu pot fi primite. Aceste susțineri sunt contrazise atât de constatările obiective consemnate în actul de inspecție, cât și de propriile explicații ale apelantei, din care rezultă că o parte dintre elementele sistemului de suport au fost utilizate anterior într-o altă plantație viticolă. Or, cadrul normativ aplicabil exclude în mod expres eligibilitatea bunurilor deja utilizate, iar respectarea criteriilor de eligibilitate reprezintă o condiție imperativă pentru acordarea subvenției.

De asemenea, Completul judiciar reține că apelanta nu a înlăturat integral neconformitățile constatate în cadrul verificărilor și nu a prezentat documentele justificative necesare pentru a demonstra achiziționarea tuturor componentelor investiției eligibile, astfel încât autoritatea

administrativă a acționat în limitele competențelor conferite de lege atunci când a declarat dosarul neeligibil și a respins cererea de acordare a sprijinului financiar.

În acest context, Colegiul judiciar apreciază că toate argumentele invocate prin cererea de apel reprezintă, în esență, o reiterare a susținerilor formulate în fața primei instanțe, asupra cărora aceasta s-a pronunțat printr-o analiză completă și convingătoare, fără ca apelanta să indice împrejurări de fapt sau argumente de drept noi, apte să conducă la o altă soluție.

Prin urmare, Colegiul judiciar concluzionează că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind pronunțată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procesual incidente, motiv pentru care argumentele apelantei urmează a fi respinse ca neîntemeiate, iar apelul declarat – ca nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

În final, Colegiul judiciar notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelanta nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelantă sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat SRL „Colina Viilor” şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de SRL ”Colina Viilor”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 2 decembrie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului,
judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia